

SYMFŌNIA UMENIA

Medzinárodný
Multižánrový
Festival

02-08/09
2024
BRATISLAVA

PRÍHOVORY

„Tohtoročný festival prezentuje nielen svoju žánrovú rozmanitosť, ale aj to, že je festivalom slovenskej i európskej kultúry. Už sme 20 rokov členmi Európskej únie, a preto ideme príkladom aj v prípade kultúrneho festivalu či umeleckých programov. Predstavujeme umelcov, ktorých domovom je práve Európa. Umelcov, ktorí reprezentujú európske umenie po celom svete. Hostiť najžiadanejšieho tenora súčasnosti Jonasa Kaufmanna je jedným z vrcholov našej snahy prinášať svetové umenie.“

Andrea Kozáková
riaditeľka a zakladateľka
festivalu

„Stále nedokážem uveriť, že už čoskoro prinesieme do Ružinova štvrtý ročník takého výnimočného podujatia, akým je Symfónia umenia. Niet pochýb o tom, že vďaka schopnosti skombinovať hviezdy svetového mena, tematicky atraktívne spracovanie koncertov a špičkovú produkciu, dokážeme hrdo konkurovať podobným podujatiam v akejkoľvek inej metropole. Talent hudobníkov, ktorých domovom sú tie najuznávanejšie scény na celom svete, a zážitok, aký prinesú na pódium uznávaní domáci umelci, urobia určite radosť každému návštevníkovi.“

Martin Chren
starosta Ružinova

2. september / 18:00

MOYZESOVO KVARTETO v kaštieli

komorný koncert

Záhrada Csákyho kaštiela v Prievoze

3. september / 18:00

KLASIKA NA PONTÓNE

komorný koncert s tancom

Pontón na Štrkoveckom jazere / VSTUP ZADARMO

4. september / 19:00

Bratislava Hot Serenaders/SMILE

koncert a krst nového albumu Smile

Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere

5. september / 19:00

HOLLYWOOD CLASSIC MUSIC

Martin Gyimesi a hostia

symfonický koncert kultových filmových hitov

Námestie pred Pradiarňou 1900

6. september / 19:00

BROADWAY & WEST END meet JAZZ

svetová muzikálová scéna v Pradiarni 1900

Námestie pred Pradiarňou 1900

7. september / 11:00

ROZPRÁVKA O PRAVOM ŠŤASTÍ

symfonická rozprávka pre najmenších

Námestie pred Pradiarňou 1900

7. september / 19:00

SONETY LÁSKY

próza, hudba, poézia v symfonickom prevedení

Námestie pred Pradiarňou 1900

8. september / 19:00

JONAS KAUFMANN & Slovenská filharmónia

operná superstar po prvýkrát na Slovensku / záverečný Galakonzert

Námestie pred Pradiarňou 1900

PROGRAM

2. SEPTEMBER

MOYZESOVO KVARTETO v kaštieli

komorný koncert

Od svojho vzniku v roku 1975 patrí medzi najvýznamnejšie komorné zoskupenia na Slovensku. Členovia kvarteta sú absolventmi VŠMU v Bratislave a svoje štúdiá si prehĺbili na Hochschule für Musik und darstellende Kunst vo Viedni. Repertoár zoskupenia zahŕňa všetky štýlové obdobia, vrátane diel súčasných slovenských skladateľov, z ktorých mnohí im svoje skladby priamo venovali. Počas koncertu predstavia diela najslávnejších hudobných majstrov ako Mozart, Bach, Dvořák či Piazzola.

Program koncertu:

1. Wolfgang Amadeus Mozart: Malá nočná hudba
2. Johann Sebastian Bach: Air
3. Antonín Dvořák: kvarteto č. 12 „Americké“
4. Astor Piazzolla: Libertango, Oblivion
5. Carlos Gardel: Por una Cabeza

Moyzesovo kvarteto

Je od svojho založenia v roku 1975 jedným z najvýznamnejších komorných zoskupení na Slovensku. Členovia kvarteta sú absolventmi VŠMU v Bratislave (T. Gašparek). V štúdiách pokračovali na Hochschule für Musik und darstellende Kunst vo Viedni (F. Samohyl, G. Pichler).

Už počas štúdií kvarteto získalo viacero laureátskych titulov na domácich, ale i medzinárodných súťažiach (Evian). V roku 1998 získalo cenu brazílskych skladateľov za najlepšie CD brazílskej komornej hudby (G. Bauer, H. Crowl).

V rokoch 1986 - 2005 patrilo Moyzesovo kvarteto k umeleckým súborom Slovenskej filharmónie. Slovenskú hudobnú kultúru reprezentovalo s úspechom takmer vo všetkých štátoch Európy, v Japonsku, Indii, Maroku, USA, Kanade, na Faerských ostrovoch a na Kube. V roku 2000 bola Moyzesovmu kvartetu udelená cena Frica Kafendu a zároveň cena kritiky. V roku 2015 získal súbor Cenu Tatru banky za umenie. V roku 2016 bol poctený Cenou ministra kultúry SR za umenie.

Repertoár telesa zahŕňa všetky štýlové obdobia, nevynímajúc ani tvorbu súčasných slovenských autorov, z ktorých mnohí skladby kvartetu priamo dedikovali.

V priebehu posledných rokov vystúpilo kvarteto na festivaloch Bratislavské hudobné slávnosti, Melos-Étos, Pražská jar, Nová slovenská hudba, v Bad Kissingene a v Salzburgu. Počas svojej existencie koncertovalo vo významných hudobných sálach sveta: Schauspielhaus - Berlín, Mozarteum - Salzburg, Gewandhaus - Lipsko, Teatro Colón - Madrid, Cathédrale Saint-Louis des Invalides - Paríž, Merkin Hall - New York, Walter Hall - Toronto, Musikverein - Viedeň, Auditórium - Rím, Malá sála Šostakovičovej filharmónie - Petrohrad. Koncertovalo i v Barcelone, Bruseli, Budapešti, Kyjeve, Miláne, Mníchove, Moskve, Osake, Prahe, Tokiu, Varšave, Ženeve...

Moyzesovo kvarteto nahralo i hudbu k niekoľkým úspešným slovenským filmom. Od roku 2006 bolo Moyzesovo kvarteto komorným súborom mesta Modra. Od roku 2008 sa stalo komorným súborom mesta Skalica.

40 rokov bol primárom Moyzesovho kvarteta Stanislav Mucha, od roku 2016 je ním Jozef Horváth.

18:00, Záhrada Csákyho kaštieľa v Prievoze
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je bez prestávky

3. SEPTEMBER KLASIKA NA PONTÓNE

komorný koncert s tancom

V spojení klasickej hudby a spoločenských tancov sa bude niesť tohtoročný koncert na jazere. Waltz, viedenský valčík, foxtrot, rumba, či salsa zaznie v sprievode The Ladies Ensemble v spolupráci s tanečnou školou DanceArt.

The Ladies Ensemble

je slovenský dámsky komorný orchester, ktorý vznikol v roku 2014 spojením mladých krásnych profesionálnych hudobníčok, v ktorých podaní zistíte, že klasická hudba nie je ani zďaleka nudná, ale plná života, radosti a emócií, a že populárna moderná hudba v orchestrálnych úpravách získa nový originálny rozmer a príťažlivosť!

Umeleckou vedúcou The Ladies Ensemble je slovenská huslistka Anežka Kara – Drmolová, ktorá už ako 14-ročná vystúpila sólovo so Slovenskou filharmóniou, členky orchestra sú profesionálne hráčky bratislavských symfonických orchestrov.

V roku 2019 absolvovali vystúpenie v Paríži v rámci celosvetového stretnutia OECD. V roku 2020 odohrali počas karantény s veľkým úspechom niekoľko benefičných koncertov "UMENIE POD OKNAMI" na rôznych bratislavských sídliskách, pre seniorov v Petržalke aj za prítomnosti prezidentky SR - Zuzany Čaputovej. The Ladies Ensemble sa každoročne zúčastňuje na festivale Symfónia umenia, počas posledného ročníka v roku 2023 odohrali open air koncert Večer tanga za prítomnosti 600 divákov.

V januári 2024 vypredali bez sponzorov koncert filmovej hudby v bratislavskom Starsauditoriu pre 800 ľudí pod taktovkou dirigenta Lukáša Kunsta v spolupráci so ženským zborom Les Sirénes. The Ladies Ensemble účinkovali tiež s Jamesom Evansom v rámci Bratislavského kultúrneho leta a 14. augusta 2024 zorganizovali veľký letný open air koncert v Bratislave pod názvom The Ladies and friends s hosťami.

Škola tanca DanceArt pod vedením Karola Brülla

Tanečné štúdio DanceArt monitoruje všetko nové vo svete tanca, pričom profesionálni lektori dávajú dôraz na výber a kvalitu hudby a neodpozerané choreografie. Karol Brüll pôsobí ako lektor, kouč a tréner tanca, tvorca programov prepojenia emócií, psychiky a pohybov v tanci.

18:00, Pontón na Štrkoveckom jazere
vstup voľný
koncert je bez prestávky

4. SEPTEMBER

Bratislava Hot Serenaders / SMILE

koncert a krst nového albumu Smile

Orchester Bratislava Hot Serenaders na koncerte slávnostne uvedie do života svoj v poradí 14. album, ktorý prinesie tak novinky, ako aj tituly s jedinečným autentickým zvukom orchestra už 33. sezónu.

Bratislava Hot Serenaders

je unikátny orchester, ktorý sa pod vedením trubkára Juraja Bartoša už od roku 1991 špecializuje na hot-jazzovú hudbu 20. a 30. rokov.

Orchester patrí medzi svetovú špičku v autentickej interpretácii jazzovej hudby tohto obdobia, dôkazom sú ocenenia z európskych festivalov, ako aj pozitívne ohlasy a kritiky z celého sveta. V rokoch 2014, 2015, 2016 a 2018 absolvoval tento popredný slovenský jazzový orchester koncertné turné v Spojenom kráľovstve.

Najlepšie skladby hot-jazzového repertoáru odzneli pred stovkami poslucháčov v mestách od juhu Anglicka (Exeter, Marlborough, Londýn) cez srdce Británie (Birmingham) až po škótsky Edinburgh a Glasgow. Orchester má na konte štrnásť albumov, štyri LP a prvé slovenské hudobné DVD.

Album Ja som optimista získal Zlatú a Platinovú platňu, Celý svet sa mračí Zlatú platňu, Lonely Melody Radio_Head Award 2014 a I Like That cenu verejnosti Esprit 2018.

19:00, Amfiteáter pri Štrkoveckom jazere
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je bez prestávky

5. SEPTEMBER HOLLYWOOD CLASSIC MUSIC

symfonický koncert kultových
filmových hitov

ROBO
OPATOVSKÝ

MIRKA
GÁLIS
PARTLOVÁ

MARTIN
GYIMESI

Symfonický koncert plný najznámejších hitov nesmrteľnej filmovej klasiky v podaní Martina Gyimesiho a jeho hostí Mirky Gális Partlovej a Roba Opatovského, symfonického orchestra, speváckeho zboru v aranžmánoch Baraka Shmoola.

Zaznejú nezabudnuteľné piesne z filmov Ghost, Top Gun, Dirty Dancing, Breakfast at Tiffany's, Star is born, The Lion King a mnohé ďalšie. Tento výnimočný večer budete po prvýkrát počuť svetové filmové melódie v novom šate aj slovenských textov. Festival podporil talentovaných slovenských textárov, ktorí premiérovovo uvedú svoju tvorbu na pódiu Symfónie umenia.

Účinkujú:

Martin Gyimesi, Mirka Gális Partlová, Robo Opatovský,
Festivalový symfonický orchester a vokálna skupina, dirigent: Vlado Valovič

Martin Gyimesi

Martin Gyimesi začal spievať ako šesťročný v Bratislavskom chlapčenskom zbore pod vedením dirigentky Magdalény Rovňákovej. V tom istom období navštevoval ZUŠ v hre na zobcovú flautu a neskôr na alt saxofón. K hudbe sa vrátil až počas štúdia operného spevu na Štátnom konzervatóriu v Bratislave, najskôr v triede pána profesora Františka Livoru, následne v triede pána profesora Gurgena Ovsepiana. Následne pokračoval na VŠMU v triede pani profesorky Ľubice Rybárskej.

V rokoch 2013 až 2022 bol členom sólistického ansámbľu opery Slovenského národného divadla (SND) v Bratislave. V roku 2019 absolvoval so Štátnou operou dve turné v Japonsku s titulmi Don Pasquale a Tosca. Martin Gyimesi je takisto hosťujúcim umelcom telies, ako je Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Slovenská filharmónia, Štátny komorný orchester Žilina, Umelecký súbor Lúčnica, Zbor mesta Bratislavy, Štátna filharmónia Košice, Komorný orchester mesta Bratislavy a Metropolitný orchester Bratislava.

Takisto spolupracuje na výchovných koncertoch pre mládež Príbeh hudby "Opera letí" pod taktovkou dirigenta G. Rovňáka. V rokoch 2015-16 bol sólistom projektu, ktorý sa uskutočnil v Haydnsoal (Eisenstadt) pod patronátom Anny Netrebko, kde spieval rolu Kaya v opere Snehová kráľovná (Die Schneekönigin), súčasného ruského skladateľa Sergeja Baneviča, v réžii Christiane Lutz, pod dirigentskou taktovkou Karstena Januschke.

V súčasnosti stvárňuje postavu Karola Duchoňa v úspešnom muzikáli "Na srdci mi hraj!" V Košickom Štátnom divadle stvárňoval postavu Fentona (G. Verdi: Falstaff) v réžii oskarového režiséra Jiřího Menzela. Takisto postavu Don Ottavia /W. A. Mozart: Die Zauberflöte/. Spolupracoval aj s Národným divadlom v Prahe, v úlohe Tybalta (Ch. Gounod: Rómeo a Júlia), Dona Louisa (E. Von Reznicek: Donna Diana).

Od roku 2015 pravidelne hostuje v Národním divadle moravskoslezském v Ostrave, ako Junoš (B. Smetana: Braniboři v Čechách), Tinca a Gherard (G. Puccini: Il Trittico) a Il Conte Bandiera (A. Salieri: La scuola de' gelosi), Harlequin a Licht v jednoaktovkách V. Ullmana (Die Kaiser von Atlantis a Der Zerbrochene Krug).

Mirka Gális Partlová

je slovenská divadelná a televízna herečka, vyštudovala hudobno-dramatický odbor na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Jej prvá muzikálová postava bola Ofélia v muzikáli Hamlet na Novej scéne. Nasledovala postava Anny v muzikáli Klietka bláznov, Criss v muzikáli Hair, Minnie Fayová v Hello Dolly, Anička v Na skle maľované.

Na Novej scéne si neskôr zahrala hlavné postavy v muzikáloch Rebelové (Tereza), Neberte nám princeznú (Katka), West Side Story (Maria), Fontána pre Zuzanu (Zuzana), Ôsmy svetadiel (Jana), Rómeo a Júlia (matka Capuletová), Mačky (Demetra), IAGO (Desdemona).

Účinkovala i v SND v hre Dom nad oceánom, Divadle Aréna v muzikáli Hriešny tanec (Baby, Eva) a operete Pod cudzou vlajkou, zahrala si aj v Divadle Cassovia v muzikáli Krysař (Rozi). Niekoľko rokov sme ju vídali na TV obrazovkách ako Angie v seriáli Panelák. Úspešne účinkovala v tv show Tvoja tvár znie povedome (r. 2017).

Momentálne sa aktívne venuje len muzikálovej a hudobnej tvorbe. Medzi srdcové záležitosti patria postavy Roxana z muzikálu Cyrano z predmestia a Rachel Marron v hit-muzikáli The Bodyguard s piesňami Whitney Houston.

Spolupracuje s rôznymi hudobnými telesami ako napr. vokálne zoskupenie trio StarTrack alebo s orchestrom Cinemagic Band - magická filmová hudba.

Robo Opatovský

Hudobné vzdelanie získal v Bratislave na konzervatóriu pod vedením pedagóga a koncertného majstra Jozefa Zsapku. Po ukončení školy sa začal naplno venovať predovšetkým spevu.

V roku 1996 nadviazal spoluprácu s producentským triom Ľubo „Umelec“ Priehradník, Berco Balogh a Jozef Gregor, s ktorými nahral svoje prvé výrazné hity „Heartbreaker“ a „It Doesn' t Matter“. Jeho ďalším spolupracovníkom bol český producent Daniel Hádl, s ktorým vydal prvý album „Robo Opatovský“ (1997) a o rok ďalší „Nebol som zlý“ (1998). Tretí, ktorý dostal názov „Pravá tvár“, vyšiel v roku 2000.

V rokoch 2002 a 2003 žil Robo striedavo v Japonsku a na Slovensku, počas tohto rušného obdobia jeho života vznikol materiál na veľkú platňu „Prílev energie“. Ďalší nosič do svojej diskografie pridal Opatovský v marci 2005, album mal názov „V tom zvláštnom sne“. Prelomom v jeho kariére však bola platňa „Swing And Latin“ obsahujúca Robove piesne a klasické svetové hity v nových unikátnych swingových a latin-jazzových úpravách. Ďalší album „Vianočný album“ vyšiel v roku 2009. Všetky zásadné Robove hity sú na výberovke „2009 – 1996“, na ňu zaradil aj dve aktuálne novinky – pesničku „Prší“ upravenú ako dueto s českou speváčkou Monikou Bagárovou a aj skladbu „Niečo máš“. S tou sa Robo na jar roku 2010 prepracoval do slovenského finále medzinárodnej pesničkovej súťaže Eurovision Song Contest 2010.

Ďalší album nazvaný „2012“ obsahuje sériu tanečných hitov. V roku 2012 zložil Robo hymnu pre slovenských paralympionikov. V roku 2014 vyšiel autorský album Roba Opatovského so singlami „Blízko ťa mám“, „Neverná“, „Milovaná“ a „Môj život“. Posledná menovaná skladba sa stala oficiálnou hymnou slovenských paralympionikov Paralympiády v Soči 2014.

20. marca 2015 vyšiel Robov projekt, CD s názvom Robo Opatovský & OVERTIME, v roku 2016 nasledoval album Vianočné duetá, za ktorý Robo získal platinové ocenenie. Album s názvom ROBO OPATOVSKÝ UNPLUGGED vyšiel v roku 2018 a je na ňom hit Keď muž miluje ženu, na ktorom spolupracoval s textárkou Oľgou Záblackou.

Robove ďalšie albumy sú výberovka MODLÍM SA HUDBOU (2020 – 2010), vianočný album ŠTASTNÉ A VESELÉ (za tento album Robo získal zlatú platňu). Posledný album má názov NIE SOM IDEÁLNY CHLAP s hitmi Muž a žena, Ruku na srdce, dueto s Mariánom Čekovským Po čom ženy túžia.

19:00, Námestie pred Pradiarňou 1900
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je bez prestávky

6. SEPTEMBER BROADWAY & WESTEND meet JAZZ

Svetová muzikálová scéna v Pradiarni 1900

Muzikálové hity v neklasických jazzových aranžmánoch v podaní predstaviteľov hlavných postáv svetových muzikálových scén z newyorského Broadway a londýnskeho West End-u. Zaznejú skladby z klasických, ale aj nových muzikálov ako Tina, Les Misérables, West Side Story, Hamilton, The Phantom of the Opera a mnohé ďalšie v sprievode Rozhlasového Big Bandu Gustava Broma a sláčikovej sekcie pod vedením Vlada Valoviča.

Účinkujú:

Christian Mark Gibbs a Kimberly Marable (Broadway), Nadim Naaman a Elesha Moses (West End), Rozhlasový Big Band Gustava Broma so sláčikovou sekciou, dirigent: Vlado Valovič

Vlado Valovič, dirigent

Narodil sa 9. mája 1945 na Slovensku. Po ukončení štúdia hudby začal svoju kariéru ako hudobný režisér nahrávacieho oddelenia v Československom rozhlasu v Brne a v Bratislave. V Brne nadviazal prvý kontakt so známym českým dirigentom Gustavom Bromom a zahájil spoluprácu s jeho Orchestrom Gustava Broma. V roku 1974 založil Vladimír Valovič vlastnú hudobnú skupinu VV System s hlavným zameraním na jazz a pop music a zúčastnil sa mnohých jazzových festivalov po celej Európe a Latinskej Amerike.

V roku 1983 sa stal dirigentom Big Bandu Československého rozhlasu v Bratislave. Dirigoval a spolupracoval aj s mnohými rozhlasovými big bandmi v zahraničí, napr. v Berlíne, Záhrebe, Katoviciach a Lublane. Ako dirigent sa zúčastnil a vystupoval na pesničkovej súťaži Eurovízia v Dubline a Birminghame. V roku 1994 prijal ponuku Gustava Broma na spoluprácu s Big Bandom Gustava Broma ako dirigent. Po smrti Gustava Broma ho Vladimír Valovič nahradil a stal sa vedúcim dirigentom. S týmto orchestrom pravidelne navštevuje koncerty po Európe a účinkuje v programoch českej, slovenskej, poľskej televízie a nemeckej MDR. Počas svojej hudobnej kariéry spolupracoval so známymi jazzovými hudobníkmi ako James Morrison, Jiggs Whigham, Zbygniew Namyslowski, New York Voices, Billy Cobham a ďalší.

Nadim Naaman

Britský herec, spevák, dramatik a skladateľ, patrí medzi najvýraznejšie talenty súčasného divadla. Je známy svojou prácou v hudobnom divadle. Naaman debutoval na profesionálnej scéne ako Jamie Wallerstein v roku 2007 počas Edinburgh Fringe festivalu v rámci muzikálu The Last Five Years. Nasledujúci rok debutoval na West Ende, keď prevzal rolu Rolfa Grubera v The Sound of Music v londýnskom Palladiu. Následne účinkoval ako Sweeney Todd (Harrington's Pie & Mash Shop, Shaftesbury Avenue), One Man, Two Guvnors (Theatre Royal, Haymarket), The Sound of Music (London Palladium), Titanic (Princess of Wales, Toronto a Southwark Playhouse), Šach (The Union), Marguerite (Tabard), Knight Crew (Glyndebourne), James a The Giant Peach (The Watermill) a Posledných päť rokov (Pleasance). Zahral si aj rolu Bertie Wooster vo filme Andrewa Lloyda Webbera a Alana Ayckbournu By Jeeves (The Old Laundry Theatre). V muzikáli The Phantom of the Opera spieva hlavnú úlohu Fantóma. Jeho nedávny štúdiový album Sides okamžite dosiahol prvé miesto v iTunes UK Vocal Chart a získal si srdcia fanúšikov po celom svete. Nedávno bol vymenovaný za člena prestížnej Kráľovskej hudobnej akadémie, čím potvrdil svoj významný prínos v oblasti umenia.

Christian Mark Gibbs

Guinejsko-americký broadwayský herec a tenorista Metropolitnej opery Christian Mark Gibbs oceňovaný za svoj „pekný, sardonický zjav a šarmantný prechod medzi vokálnymi líniami“ (Opera News), ako aj za „prekvapivo pekný tenor a brilantné výkony“ (Broadway World), patrí medzi výnimočné talenty súčasnej hudobnej scény. Etabluje sa a zviditeľňuje ako umelec v rôznych médiách vrátane opery, hudobného divadla, televízie/filmu a reklamy. Svoj medzinárodný debut absolvoval v ikonickej úlohe Tonyho vo West Side Story v Savoy-teatteri vo Fínsku. Tento úspech ho katapultoval do sveta veľkých operných scén, kde v roku 2020 debutoval v Metropolitnej opere ako Robbins a Crab Man v inscenácii Porgy a Bess, ktorá získala prestížnu cenu GRAMMY.

Kimberly Marable

Herečka, speváčka a tanečníčka, strávila viac ako 15 rokov ako účinkujúca herečka. Medzi jej vystúpenia na Broadwayi patrí The Lion King a Sister Act a ako pôvodná členka obsadenia muzikálu Hometown na Broadwayi, ktorý získal ocenenie TONY a GRAMMY, alternovala postavu Persephony a Fate. Nedávno sa Kimberly objavila v úlohe Persephony v 1. národnom turné Hometown. Kimberly účinkovala v koncertných vystúpeniach FBI, BULL, NPR Music's Tiny Desk a v mnohých televíznych špeciáloch, vrátane 85. a 93. ročníka Macy's Thanksgiving Day Parades a 73. ročníka TONY Awards. Kimberly je hlasom Lorelai v Netflix animovanom seriáli, Cannon Busters a mnohých reklamných spotov pre televízne siete.

Elesha Paul Moses

Herečka, speváčka a skladateľka Elesha Paul Moses už viac ako 20 rokov úspešne pôsobí v hudobnom biznise prostredníctvom tradičných zábavných programov a televíznych talentových šou. V roku 2010 sa zviditeľnila v šou X Factor po boku veľkého objavu One Direction a víťaza Matta Cardla. V roku 2013 sa Elesha objavila aj v šou The Voice a dostala sa do posledných kôl, kde pracovala s will.i.am ako duo a o rok neskôr sa objavila druhýkrát s Tomom Jonesom ako sólistka. V minulosti ju v talentovej šou na Channel 4 mentoroval Mathew Knowles, otec Beyoncé. Nasledovali vydarené spolupráce ako napríklad so superstar Lionelom Richiem, neochvejným Nickym Grahamom a účinkovaním s duom domácej produkcie Ku De Ta. Rok 2021 bol pre Eleshu neuveriteľným rokom, pretože sa ukázala v hlavnej úlohe v muzikáli Tina – The Tina Turner Musical v Londýne.

19:00, Námestie pred Pradiarňou 1900
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je bez prestávky

7. SEPTEMBER**ROZPRÁVKA O PRAVOM ŠŤASTÍ**

Symfonická rozprávka pre najmenších

koncert najkrajších piesní z rozprávok Walta Disneya

Byť šťastným je skvelé! Čo ak ste ale svoj štvorlístok ešte stále nenašli? Na koncerte plnom fantázie autora a dirigenta Gabriela Rovňáka stretnete rozprávkové bytosti, ktoré poznajú celé generácie. Práve oni nám odhalia tajomstvo pravého šťastia, po ktorom všetci túžime.

Účinkujú:

víťazi detského festivalového konkurzu, Rozprávkový orchester,

dirigent: Gabriel Rovňák

Kostýmový návrh: Janka Kaňák Šuchovenová

11:00, Námestie pred Pradiarňou 1900**vstupenky v sieti predpredaj.sk**

koncert je bez prestávky

7. SEPTEMBER
SONETY LÁSKY

Próza, hudba, poézia v symfonickom prevedení

José Cura, svetoznámy tenor z Argentíny, je už po tretíkrát hosťom festivalu. Minulé roky sa predstavil ako spevák i dirigent v opernej a populárnej polohe. Tentokrát ho uvidíme aj ako skladateľa, a samozrejme speváka.

Josého Curu hlboko oslovil vzťah medzi Pablom Nerudom, nositeľom Nobelovej ceny za literatúru a Matildou Urrutiovou. Celú svoju vášeň a lásku zachytil Neruda vo svojich Sto sonetoch o láske. Na počesť veľkej lásky Pabla a Matildy v roku 2006 skomponoval hudobno-dramatické dielo Ak zomriem, preži ma! Cura zhudobnil 7 nerýmovaných „nočných“ sonetov a je aj autorov Matildiných replík, ktoré stvárni slovenská herečka Emília Vášáryová.

PABLO NERUDA (1904 - 1973)

Keď čilsky študent francúzštiny menom Ricardo Neftalí Reyes y Basualto potreboval v mladistvých básnických výtvoroch skryť svoje pravé meno pred prísnyim otcom, uhranutý poviedkou Jana Nerudu (Snáď U troch lalií) zvolil si jeho priezvisko. Dodal k tomu aj nové meno, a to podľa nezabudnuteľného milenca z Danteho Božskej komédie Paola Malatesty, ktoré poupravil na Pablo. V roku 1971 tak preberá Nobelovu cenu za literatúru ako Pablo Neruda. Celý svoj pestrý život písal milostnú poéziu, jej vrcholom je potom Sto sonetov o láske z roku 1959, inšpirovaných poslednou Nerudovou životnou družkou, jeho treťou manželkou, Matildou Urrutiovou.

Zbierka sa delí do štyroch dielov - Ráno, keď kryštalizuje milostný cit; Poludnie, keď prechádza láska milenecká v lásku manželskú; Popoludní, keď láska prechádza ohňom konfliktov, a konečne Noc, ktorá prináša myšlienky na starnutie, choroby a smrť. Okrem majstrovstiev formy a originálnej metaforiky je Nerudova poézia tiež plná hudby, nielen na úrovni slov, ale aj na úrovni hlások, napr. v častom užívaní aliterácií či anafor. Aj preto jeho poézii prepadol argentínsky tenorista, dirigent a skladateľ José Cura, ktorý na počesť veľkej lásky Matildy a Pabla v roku 2006 skomponoval hudobno-literárnu drámu Ak zomriem, preži ma! pre speváka, herečku a klavír.

José Cura ju orchesetroval a dnes táto nová verzia zažíva svoju slovenskú premiéru. Curova hudba predovšetkým slúži slovu. Spevácka linka pozorne stráži každý význam a aj orchester zostáva v úlohe verného doprevádzača. Celková melancholická atmosféra vyplýva z toho, že Cura zhudobnil sedem „nočných“ sonetov, pričom nad nimi necháva uvažovať Matildu, ktorá sa práve vrátila z manželovho pohrebu a cez verše naňho spomína.

Cura je tiež autorom Matildiných replík, pre ktoré sa nechal inšpirovať jej pamätami a jej korešpondenciou.

Druhá polovica koncertu bude patriť hudbe Josého rodnej Argentíny.

Účinkujú:

José Cura a Emília Vášáryová,
Barbora Kubíková, gitara
Győrský filharmonický orchester,
dirigent: Mario De Rose

Program koncertu:

1. José Cura: Si muero, sobreviveme!
Prestávka 20 min.
1. Hilda Herrera: Desde el fondo de ti
2. María Elena Walsh: Postal de guerra
3. Alberto Ginastera: Canción del árbol del olvido
4. Carlos Guastavino: Prestáme tu pañuelito
5. Carlos Guastavino: Cortadera, plumerito
6. Carlos Guastavino: ¡Qué linda la madreSelva!
7. Carlos Guastavino: Concierto para un Resurgir, Yo, maestra,
8. Carlos Guastavino: Ya me voy a retirar
9. Carlos Guastavino: Cuando acaba de llover
10. Carlos Guastavino: Alegría de la soledad

PROLÓG Josého Curu

Január 1995. Palermo, Taliansko

Úloha Paola nazývaného Krásny (Paolo il Bello) v Zandonaiovej opere Francesca di Rimini, inšpirovanej Danteho Božskou komédiou, je jedna z najromantickejších v opernej literatúre. Našiel som tú knihu na stolíku vo svojej hereckej šatni.

Venovanie znelo: „Pre Teba, ktorý ospevuješ Lásku, slová o láske.“ Náhodne som ju otvoril. „Keď zomriem, na oči mi polož svoje dlane,“ napísal Pablo Neruda svojej žene Matilde.

Prvé dve piesne sa zrodili okamžite. Akoby tie slová na mňa čakali. Potom nasledovalo vynútené odmlčanie. Moja spevácka kariéra nabrala obrátky a život sa mi zmenil na veternú smršť. V roku 1999 sme sa presťahovali do Madridu. Počas sťahovania som stratil stopu svojho Nerudu. V roku 2002, keď som upratoval knižnicu, som ho objavil medzi stovkou kníh, ktoré čakali, kým sa vrátia na svoje miesto. Znovu som ho otvoril naslepo: „Ak zomriem, preži ma...“, naliehal básnik. Medzi svojimi starými notami som našiel hudobný motív, ktorý dokonale ladil so Sonetom 94. Priznávam, že rozvinúť ho mi dalo dosť práce – moje písacie náčinie zhrdzavelo, bolo dlho bez práce. Zanechal som Nerudu na svojom klavíri s pevným predsavzatím, že budem v skladaní pokračovať. Ale...

Uplynuli štyri roky. V roku 2006 na tú knihu narazila moja vtedy dospelávajúca dcéra. Tentokrát sa Pablo Neruda vrátil, aby už zostal. A práve jeho návraty k nám domov boli tým impulzom, ktorý som potreboval. Po jedenástich rokoch som tento cyklus dokončil.

AK ZOMRIEM, PREŽI MA!

Básne: Pablo Neruda

Prebásnil: Milan Richter

Hudba a texty: José Cura, slovenský preklad Katarína Zubácka

MATILDE

Muža som si pochovala, vraciam sa do nášho útočiska v Isla Negra. Ťažko hľadám slová na to, čo cítim, keď otváram dvere a vchádzam do domu. Všade je ticho. Až teraz na mňa dolieha desivá samota. Premkýna ma chlad; je to chlad z Pablovej neprítomnosti, ktorá sa začína naplno prejavovať. Blúdím po dome, až dôjdem do jeho pracovne: stále ho tu cítim, je tu so mnou. Izba ma víta, akoby mi chcela niečo povedať. Cez okno vidím more, to isté more, ktoré sa mi kedysi zdalo šantivé a radostné, teraz ma však jeho hukot desí. Už nemám síl. Zmorene sa zvalím do kresla, kde si Pablo čítaval. Na jeho písacom stole nachádzam rozhádzané rukopisy sonetov, ktoré mi venoval. Ako je to možné? Veď tieto isté hárky som pred rokmi sama odložila do archívu a predtým som ich na ochranu s láskou zabalila do ryžového papiera...

PABLO

Sonet 92

Drahá, ak zomriem a ty budeš ďalej žiť,
drahá, ak zomrieš a ja budem nažive,
nech bôl tu nemá miesto, na tom záleží:
Niet tolko priestoru, než v akom žijeme.

Prach v obilí a piesok na púšti,
čas, bludný vietor, v zradných vodách prúd
niesli nás ako plachtiace semená.
Poľahky sme sa mohli nestretnúť.

Lúku, kde práve spolu v tráve ležíme,
ach, malé nekonečno! tú raz vrátíme...
Táto láska, však, drahá, neskončí sa

a tak, ako sa nikdy nezrodila, bude
žiť ďalej, nezomrie – dlhočizná rieka,
len krajiny a pery menia sa v jej prúde.

Sonet 83

Drahá, tá slasť ťa cítiť v noci nablízku,
neviditeľnú v tvojom spánku, temnú, nočnú,
kým rozmotávam svoje všedné starosti,
ako keby to boli posplietané siete.

Srdce ti so snami pláva kamsi preč,
zatiaľ čo opustené telo nahlas dýcha,
naslepo nájde ma, ukončiac môj sen
ako rastlina, čo sa rozmnožuje potme.

Až zajtra vstaneš, vo svojich očiach budeš iná,
ale z hraničných polí postrácaných v noci,
z toho bytia a nebytia, kde sme sa ocitli,

uviazne v ostrom svetle dňa niečo v nás,
akoby pečať tmy si ohňom značila
všetky tie svoje tajné stvorenia.

MATILDE

Padá súmrak. Tiene sa pomaly, neúprosne predlžujú. S hrôzou pomyslím na noc. Mám pocit, že o chvíľu sa prepadnem do obrovskej čiernej diery. Rozplačem sa. Slzy mi stekajú po lícach; ani si ich neutieram, pretože mi robia dobre. Čítam ďalej.

PABLO

Sonet 79

Pripútaj, milá, v noci svoje srdce k môjmu,
kiaľ v spánku spoločne tmu rozoženú
ako dvojitý bubon, ktorý v lese búši
do hrubej steny zvlhnutého lístia.

To nočné putovanie, čierna žiara spánku,
čo pohlcuje stonky pozemského hrozna
s presnosťou divo sa rútiaceho vlaku
s nákladom chladných kameňov a tmy.

Preto ma, drahá, pripútaj k čistému pohybu,
k húževnatosti, čo ti búši v hrudi
krídlami labute, ktorá vynára sa z vody,

aby na hviezdne otázky, aké dáva nebo,
vedel náš spánok odpovedať jediným kľúčom
k jediným dverám uzamknutým tmou.

MATILDE

Konečne prichádza tma. Pozriem von oknom a zbadám oči. Sú to tvoje oči, Pablo, dívajú sa na mňa s nevýslovnou nehou. Chcem sa ťa dotknúť. Nakloním sa dopredu a opriem sa čelom o okno...

PABLO**Sonet 90**

Myslel som, že už zomieram, chlad som cítil blízko,
a z toho, čo som prežil, som strácal iba teba:
tvoje ústa mi boli dňom i pozemskou nocou,
tvoja pleť republikou zrodenou z mojich bozkov.

V tej chvíli nastal koniec všetkých kníh,
priateľstva, pokladov, ktoré sme nazbierali,
zmizol i dom, ktorý sme spolu postavili:
bol koniec, nie však tvojich očí, jasú v nich.

Pretože láska, kým nás život ničí,
je prosto vlna, tá najvyššia nad vlnami,
ale keď smrť nám zaklope na dvere,

ostane len tvoj pohľad zoči-voči prázdnu,
len tvoja čírosť, čo čelí nebytiu,
len tvoja láska, čo nepustí dnu tmú.

MATILDE

Potrebujem sa nadýchnuť. Odchádzam z izby a idem von; čerstvý vzduch mi spraví dobre. Sadám si na tú istú skalú, z ktorej sme s mojím mužom často pozorovali západy slnka. Tolko spomienok... V mysli sa mi hromadia útržky z nášho spoločného života. Chytá ma panika. Mám pocit, že sa topím v chaotickom, nezmyselnom vesmíre. A vtedy, na vrcholku úzkosti, ucítim Pablove prítomnosť a jeho nemý výkrik, prichádzajúci mi na pomoc:

PABLO**Sonet 94**

Ak zomriem, preži ma s takou čistou silou,
že všetci zblednú závišťou a chlad ich premkne.
Od juhu k juhu zdvihni svoje nezničiteľné oči,
od slnka k slnku kiež ti ústa gitarovo znejú.

Nechcem, aby sa chvel tvoj krok a zmizol smiech,
nechcem, aby zomrela radosť, môj odkaz svetu.
Nevolaj moje srdce, nie som tu, nie som, nie...
Ži v mojej neprítomnosti ako v dome.

Neprítomnosť je taký veľikánsky dom,
že môžeš prechádzať jeho stenami
a vešať obrazy rovno do vzduchu.

Neprítomnosť je dom taký priezračný,
že ja bez života ťa, drahá, uvidím v ňom žiť,
a ak tam budeš trpieť, zomriem ešte raz.

MATILDE

Verše, ktoré napísal Pablo pre mňa, ach, to bolestné proroctvo, si ma privinú,
ochráni ma pred všetkým a pred všetkými. "NEHCEM, ABY ZOMRELA
RADOSŤ, MÔJ ODKAZ SVETU!" kričí môj milovaný básnik...

PABLO**Sonet 95**

Kto miloval tak ako my? Hľadajme
prastarý popol spáleného srdca,
nech naše bozky padajú doň dlho,
kým nevzkriesia v ňom opustený kvet.

Milujme lásku, čo zhltila svoj plod
a zostúpila na zem mocná, s krásnou tvárou:
ty a ja sme svetlo, čo žiari ďalej,
ten jeho jemný nerozbitný hrot.

K láske nadhlo časom pochovanej,
snehom a jarou, zabudnutím a jeseňou,
pod, prinesieme svetlo zrelého jablka
obnaženého novou ranou do sviežosti
ako pradávna láska, čo mĺkvo kráča
večnosťou pochovaných úst.

Sonet 89

Keď zomriem, na oči mi polož svoje dlane,
nech svetlo milovaných rúk, pšeničná ich vôňa
posledný raz mi daruje svoju sviežosť,
nech ucítim ich mäkkosť, čo zmenila môj osud.

Chcem, aby si žila, kým ťa čakám v spánku,
chcem, aby tvoje uši naďalej počúvali vietor
a nozdry vnímali vôňu mora, akú sme mali radi,
aby si kráčala po piesku, po ktorom šli sme spolu.

Chcem, aby to, čo ľúbim, zostalo nažive,
ty, ktorú som ľúbil, ktorej o všetkom som spieval,
rozkvitaj preto ďalej, nádherný môj kvet,

nech nasýtiš sa tým, čo som ti vysníval,
nech tieň môj rozvlní ti vlasy, aby každý
rozpoznal pravý dôvod môjho spevu.

JOSÉ CURA

SVETOVO ZNÁMY PRE SVOJU INTENZÍVNU A ORIGINÁLNU INTERPRETÁCIU OPERNÝCH POSTÁV AKO AJ NEKONVENČNÝMI A INOVATÍVNYMI KONCERTNÝMI VYSTÚPENIAMI, JE TENOR JOSÉ CURA ZNÁMYM MENOM SPOJENÝM S NAJPRESTÍŽNEJŠIMI DIVADLAMI.

Po ukončení štúdia kompozície a dirigovania vo svojom rodnom meste Rosario, sa José Cura v roku 1984 presťahoval do Buenos Aires, aby zdokonalil svoje zručnosti. Aby získal náhľad do javiskového života, pôsobil v rokoch 1984 až 1988 v jednom z profesionálnych zborov s názvom Teatro Colón, kde svoj hlas rozvinul do výrazného a čistého tenoru s odtieňmi hlbokého barytónu, čo ho doviedlo k medzinárodnej sláve. V roku 1999 José Cura obnovil svoju dirigentskú kariéru a spolupracoval s poprednými orchestrami, ako sú Londýnska filharmónia, Londýnska symfónia, Viedenská filharmónia, Varšavská filharmónia, Orchester Toskánska či Maďarská filharmónia a okrem iného predstavoval operné a symfonické diela, ktoré pútajú publikum či už pod úrovňou javiska alebo z javiska. V roku 2007 mal svetovú premiéru ako režisér Pagliacciho diela „La Comedia è finita“: v kombinácii s tancom a pantomímou a zahájil tak aj kariéru režiséra a tvorcu. V roku 2010 vytvoril, režíroval a aj účinkoval v hre Samson et Dalila od Saint-Saënsa v priestoroch operného domu Badisches Staatstheater. Vytvoril tak moderný a inovatívny pohľad na klasiku.

Dielo je dostupné na DVD nosiči. Jednoznačná odozva publika a kritikov za dielo La Rondine v opernom dome v Nancy, Cavalleria Rusticana a Pagliacci uvedené v Kráľovskej opere Valónska v roku 2012 spečatili jeho pozíciu významného režiséra.

V roku 2013 bola jeho inscenácia Otello v Teatro Colón v Buenos Aires v medzinárodnom hlasovaní vybraná ako jedna z najúspešnejších inscenácií roka. Jeho šou „A Scandinavian bohème“ (2015), nová inscenácia Pucciniho La Boheme pre Kráľovskú švédsku operu, bola kritikmi a verejnosťou označená za jednu z najúspešnejších inscenácií, aké sa kedy v prestížnom opernom dome odohrali. Na jeseň 2016 získala jeho inscenácia Turandot v Kráľovskej opere Valónska obrovský ohlas. V roku 2017 bola jeho koprodukcia opery Peter Grimes, v ktorej debutoval aj v titulnej úlohe, v Bonne a Monte Carle označená za „... majstrovský večer“. Neskôr, v roku 2018 oslavovali jeho novú inscenáciu Nabucca pre Štátnu operu Praha nasledovne „...geniálna a premyslená a integrovaná kombinácia scén, osvetlenia a kostýmov“, a jeho nová inscenácia Fanciulla del West mala premiéru s veľkým ohlasom v Tallinnskej opere.

Rok 2014 sa niesol v znamení návratu Josého Curu k jeho skladateľskej činnosti: v novembri Juhočeské divadlo uviedlo premiéru jeho diela Stabat Mater napísaného v roku 1989. Na Veľkú noc v roku 2015, po jeho návrate v úlohe Dona Josého v La Scale, malo svetovú premiéru v Teatro Massimo di Catania jeho dielo Magnificat, napísané v roku 1988. V rokoch 2015 až 2018 bol Cura vymenovaný za „rezidenčného umelca“ Symfonického orchestra hlavného mesta Prahy. Dirigoval tu svetovú premiéru svojho triptychu Ecce Homo, v marci a v septembri 2017 svetovú premiéru diela Modus (Kyrie, Zádušná omša), ako aj symfonickú verziu slávneho diela Misa Criolla a Navidad Nuestra od Ariela Ramireza.

Vo februári 2019 bol maestro Cura vymenovaný za prvého „hlavného hostujúceho umelca“ – speváka, skladateľa a dirigenta – v histórii rádia Maďarských rozhlasových umeleckých skupín. Spolu s nimi nedávno nahral oratórium Ecce Homo a 29. januára 2020 dirigoval svetovú premiéru svojho Montezuma and the Red Priest “opera buffa ma non troppo” na Lisztovej akadémii hudby v Budapešti. Prestávka od jeho javiskovej práce, ktorá nasledovala v dôsledku pandémie Covid-19, poskytla Josému Curovi čas na dokončenie dvoch odložených kompozičných projektov: Jeho dielo Te Deum, vytvorené v roku 2019 a orchestrálné spracované v roku 2020, malo úspešnú premiéru za účasti Londýnskej filharmónie a Rozhlasového zboru Bukurešti v septembri 2021 počas festivalu Enescu. Jeho dielo Concierto para un Resurgir pre gitaru a orchester malo premiéru v septembri 2021 v Saarbrückene spolu s jeho dielom Symphonic Suite na motívy opery Montezuma and the Red Priest.

Zádušná omša Josého Curu Requiem æternam pre trojzbor, sólistov a orchester mala úspešnú premiéru v Budapešti 9. mája 2022 za účasti umeleckej skupiny MTVA a Maďarského zboru. V roku 2015 bol José Cura ocenený argentínskym senátom cenou Dominga Faustinta Sarmienta za úspechy v oblasti vzdelávania a kultúry. A v roku 2017 získal na Národnej univerzite v Rosariu v Argentíne, kde v 80. rokoch študoval, titul Profesor Honoris Causa.

Emília Vášáryová

Emília Vášáryová sa narodila v Hornej Štubni. V roku 1963 absolvovala štúdium herectva na VŠMU v Bratislave. Následne sa stala členkou súboru Novej scény Bratislava a od augusta 1964 je členkou činohry SND. Diváci ju mali možnosť vidieť i vo viacerých iných slovenských a českých divadlách: Štúdio L+S, Divadlo Aréna, GUnaGU, Národné divadlo Praha, Mestské divadlo Pavla Országha Hviezdoslava Bratislava. Spolupracuje s rozhlasom, filmom aj televíziou. Hrala v mnohých televíznych inscenáciách, seriáloch a vo filmoch. V rokoch 1990 – 2020 pôsobila ako pedagogička na Katedre herectva Divadelnej fakulty VŠMU. V roku 1999 bola vymenovaná za profesorku v odbore divadelné umenie a veda – herectvo.

Medzi jej najvýznamnejšie ocenenia patria:

- 1983 – Cena Andreja Bagara (za vytvorenie postavy Ifigénie v inscenácii hry J. W. Goetheho Ifigénia v Tauride, 1982)
- 1991 – Cena ministra kultúry (za vynikajúce výsledky v hereckej tvorbe)
- 1999 – Krištáľové krídlo za rok 1998 v kategórii divadelné umenie (za stvárnenie postavy Agnes v hre E. Albeeho Krehká rovnováha)
- 1999 – Zlatá slučka – Najlepší ženský dabing (za hlasové stvárnenie herečky Shirley McLainovej vo filme Strážca pani Tess)
- 1999 – DOSKY: Cena za najlepší herecký výkon (za postavu Starenky v hre E. Ionesca Stoličky)
- 2000 – Cena Jozefa Kronera (za najpozoruhodnejší herecký výkon v roku 1999 za postavu Starenky v hre E. Ionesca Stoličky)
- 2000 – víťazka novinárskej ankety Herečka storočia
- 2000 – Cena Igric za pôvodnú audiovizuálnu tvorbu (za postavu Máše v televíznej inscenácii STV Klietka)
- 2000 – Cena Literárneho fondu (za postavu Starenky v inscenácii Ionescových Stoličiek)
- 2001 – Hercova misia (Art Film Trenčianske Teplice)
- 2002 – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy
- 2002 – DOSKY: Cena za najlepší herecký výkon (za stvárnenie Marie Callasovej v hre T. McNallyho Majstrovská lekcija Marie Callas)
- 2003 – Štátne vyznamenanie Medaila za zásluhy
- 2004 – DOSKY: Cena za najlepší herecký výkon (za stvárnenie Stevie v hre E. Albeeho Koza alebo Kto je Sylvia?)
- 2005 – Český lev: Najlepší ženský herecký výkon v hlavnej role vo filme Horem pádem
- 2007 – cena Literárneho fondu za celoživotné dielo
- 2008 – OTO 2007, pocta za celoživotné dielo – Sieň slávy
- 2010 – čestný doktorát Janáčkovej akadémie múzických umení Brno (Doctor Artis Dramaticae Honoris Causa)
- 2016 – Slovenská národná filmová cena za film Eva Nová – Slnko v sieti
- 2018 – Cena Literárneho fondu za postavu Pani Petersovej v inscenácii hry Pred západom slnka

Mario De Rose **dirigent – skladateľ**

Narodil sa v Buenos Aires. Titul z kompozície získal na Hudobnej škole Argentínskej katolíckej univerzity. Mario De Rose napísal mnoho diel, ktoré uviedli popredné argentínske orchestre, komorné súbory a sólisti. Zložil viac ako 60 skladieb. Po tom, ako dirigoval v najvýznamnejších divadlách Argentíny odcestoval do Európy.

Od roku 2003 žije vo Viedni. Dirigoval operu a koncerty v divadlách Európy, Číny a Kórey. Medzi nimi sú okrem iného divadlá vo Wiesbadene a Hannoveri v Nemecku, Magistráte mesta Bologna v Taliansku, Tenerife a Santanderi v Španielsku, Nancy vo Francúzsku. Od roku 2005 spolupracuje so známym umelcom José Curom, s ktorým realizoval množstvo operných inscenácií a koncertov.

V rokoch 2011 až 2021 bol generálnym hudobným riaditeľom Juhočeského divadla v Českej republike.

V rokoch 2022 až 2024 dirigoval Pražskú filharmóniu a galakoncerty v Pésc (Maďarsko) a Gdansku (Poľsko) s Joséom Curom.

2023 Koncerty s Neue Streiche vo Viedni, Rakúsko.

2023 Opera Tosca od Pucciniho na Malte v réžii Josého Curu.

2024 Veszprem Festival, Maďarsko, Galakonzert.

Barbora Kubíková

Barbora Kubíková (*18. 5. 1998, České Budějovice) patrí k najvýraznejším talentom súčasnej mladej gitarovej generácie. Na klasickú gitaru začala hrať v šiestich rokoch pod vedením Zlady Paulovej, potom bola niekoľko rokov žiačkou Pavla Steffala. V roku 2019 absolvovala na českobudějovickom konzervatóriu v triede Patricka Vacíka a od toho istého roku pokračuje v štúdiu na Hochschule für Musik Franz Liszt v nemeckom Weimare v triede Ricarda Galléna.

Je víťazkou viacerých národných i medzinárodných súťaží: Concertino Praga 2013, Zruč nad Sázavou 2009, Praguitarra Clásica 2010, súťaž MŠMT 2011, Guitartalent Brno 2011 a 2012, Karel Ditters z Dittersdorfu 2016, Anna Amalia 2015 (DE), Enrico Mercatali 2015 (IT); a držiteľkou ceny EMCY 2013 za mimoriadny a jedinečný hudobný prejav.

V roku 2018 získala 2. cenu v súťaži "Zahraj si s Českou filharmóniou". Ako sólistka vystupuje s množstvom českých i zahraničných popredných orchestrov, niekoľkokrát tiež účinkovala vo Dvořákovskej sieni pražského Rudolfinu či v Smetanovej sieni Obecného domu v Prahe. V roku 2015 mala svoj vlastný recitál v Chengde v Číne.

Od roku 2017 spolupracuje so svetoznáмым argentínskym tenoristom, skladateľom a dirigentom José Curom. Po jeho boku už vystúpila so Symfonickým orchestrom hl. m. Prahy FOK, Dresdner Kapellsolisten, Würth Philharmoniker, Musikkollegium Winterthur a so Symfonickým orchestrom Maďarského rozhlasu.

V januári 2019 s veľkým úspechom debutovala v Španielsku, kde za sprievodu Orquesta Simfónica Julia Carbonella de Terres de Lleida predviedla Concierto de Aranjuez, práve pod taktovkou Maestra Josého Curu.

V septembri 2021 bola hosťom Medzinárodného gitarového festivalu v Arroyo de la Luz v Španielsku, kde okrem recitálu aj vyučovala. V rovnakom mesiaci ako sólistka uskutočnila svetovú premiéru nového gitarového koncertu "Concierto para un Resurgir" od Josého Curu v nemeckom Saarbrückene. V apríli roku 2022 debutovala v USA, v rámci Medzinárodného gitarového festivalu v Indiane. V USA si znovu zahrála v novembri roku 2022 ešte v dvoch ďalších štátoch, v Illinois (Chicago) a v Iowe.

Győrský filharmonický orchester

Profesionálom klasickej hudby sú známe mená ako Artur Nikisch, svetoznámy dirigent a zakladateľ niekoľkých známych európskych a amerických orchestrov a János Richter, svetovo uznávaný dirigent. No len málokto vie, že obaja boli mnohokrát prepojení s mestom Győr, ktoré hostí Győrský filharmonický orchester. Tu sa začala kariéra Artura Nikischa, ktorý sa stal jednou z najvýznamnejších postáv hudobného života tej doby, pričom v roku 1862 založil otec Jánosa Richtera Antal Richter predchodcu Győrského filharmonického orchestra - Združenie piesní a hudby Győr. Zoskupenie sa v roku 1894 stalo Orchestrom magistrátu mesta Győr, o niekoľko rokov neskôr sa poloprofesionálna umelecká inštitúcia pretransformovala na profesionálny koncertný orchester.

Po zmene riaditeľa a koncepcie v roku 2008 sa Győrský filharmonický orchester obnovil a odvtedy sa začal jeho najnovší úspešný príbeh. V súčasnosti sa práca orchestra vyznačuje profesionalitou, inovatívnymi riešeniami a medzinárodným štandardom, ktorý svojim partnerom, publiku, sólistom a hosťujúcim dirigentom, ktorí s ním spolupracovali, poskytuje profesionálne kvality svetovej úrovne realizáciou cieľov zakladateľov orchestra v duchu súčasnej doby.

Vystúpenia orchestra zožali veľké úspechy takmer vo všetkých krajinách Európy a dokonca si dokázal získať nemalé uznanie odborníkov i publika na najvýznamnejších scénach Ázie, v Číne, Južnej Kórei a na Taiwane.

Orchester na jar 2009 absolvoval úspešné turné na Ďalekom východe a v Európe za účasti legendárneho talianskeho skladateľa a dirigenta filmovej hudby, držiteľa Oscara Ennia Morriconeho, navyše zoskupenie získalo špeciálne profesionálne uznanie, pretože bolo vybrané a nominované ako rezidenčný orchester maďarského Gala of Operalia, medzinárodnej opernej súťaže, ktorú založil Placido Domingo. Orchester za posledné desaťročia dirigovali známi maďarskí a medzinárodní majstri vrátane Alpaslana Ertüngealpa, Michalisa Economoua, Angela Epfrikiana, Lamberta Gardelliho, Zsolta Hamara, Arvida Jansonsa, Mariss Jansonsa, Andrása Kellera, Kobayashi Ken-Ichiro, Zoltána Kocsisa, Jánosa Kovácsa, András Ligeti, Ludovit Rajter, Yuri Simonov, Gilbert Varga, Carlo Zecchi, Alastair Willis, Attilio Tomasello...

Orchester publiku sprostredkoval vystúpenia svetoznámych sólistov, medzi ktorých patria Alexandru Agache, Kristóf Baráti, Gergely Bogányi, Gábor Boldoczki, András Csáki, Jörg Demus, Annie Fischer, Walter Fraccaro, Endre Gertler, Ida Haendel, Jenő Jandó, Cyprien Katsaris, Zoltán Kocsis, Michael-Martin Kofler, Mikhail Pletnev, Ildikó Komlósi, József Lendvay, Gyöngyi Lukács, José Curam Olesya Miklósa, Bobby Erik Miklósa Petrov, Bobby Aga Mikolai, Sándor Nagy, Jevgenij Nyesztyrenko, Zoltán Orosz, György Pauk, Miklós Perényi, Dezső Ránki, István Ruha, Vilmos Szabadi, Gilbert Varga, István Várdai, György Vukán, ďalej The King's the Bernadett Singers...

V bohatom repertoári ponúka orchester štandardné klasické tradičné skladby, dokáže hrať populárnu hudbu zapojením svojej profesionality. Podľa očakávaní toto regionálne, kultúrne teleso a špičková hudobná inštitúcia regiónu slúži súčasne ako orchester klasickej hudby, filmová kapela, openair alebo gala orchester, menší či väčší komorný orchester a prípadne koncertná dychová kapela.

Riaditeľom Győrskeho filharmonického orchestra je od júla 2008 Géza Fúke, umeleckým riaditeľom orchestra je Kálmán Berkes, držiteľ ceny Liszt Award a Zlatej medaily ceny Grammy za hru na klarinet a ako dirigent a ktorý bol profesorom a dirigentom Musashino Academy of Music v Tokiu v rokoch 1992 až 2017. Šéfdirigentom orchestra je od januára 2021 Martin Rajna.

19:00, Námestie pred Pradiarňou 1900
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je s 20 minútovou prestávkou

8. SEPTEMBER**JONAS KAUFMANN & Slovenská filharmónia**

Záverečný gala koncert

Jonas Kaufmann je najžiadanejším a najoceňovanejším tenorom súčasnosti. Po prvýkrát sa predstaví aj slovenskému publiku spolu so Slovenskou filharmóniou. Rodený Mnichovčan žiari na tých najväčších a najslávnejších operných scénach. Medzi najznámejšie postavy opernej superstar svojej doby patria Otello, Don José z Carmen, Mario Cavaradossi z Toscy, či Parsifal z rovnomennej Wagnerovej opery Parsifal.

The Telegraph: „Najväčší tenor na svete.“

The New York Times: „Má jasné vrchné tóny, zmes mužnosti a nežnosti v jeho speve.“

Telerama: „Stelesňuje každú rolu s takou zaangažovanosťou, že diváka núti myslieť si, že toto je poslednýkrát, ako to predvádza.“

Účinkujú:

Jonas Kaufmann, Slovenská filharmónia, dirigent: Jochen Rieder

Program koncertu:

1. Vincenzo Bellini: Norma, predohra k opere
2. Amilcare Ponchielli: Cielo e mar, ária Enza z 2. dejstva opery La Gioconda
3. Amilcare Ponchielli: Tanec hodín, baletná hudba z 3. dejstva opery La Gioconda
4. Georges Bizet: La fleur que tu m'avais jetée, ária Don Josého z 2. dejstva opery Carmen
5. Georges Bizet: Carmen, suita z opery Entr'acte z 3. dejstva Entr'acte zo 4. dejstva Predohra k opere
6. Giacomo Puccini: E lucevan le stelle, ária Cavaradossiho z 3. dejstva opery Tosca
7. Giacomo Puccini: Manon Lescaut, intermezzo z 3. dejstva opery
8. Uberto Giordano: L'Improvviso, ária Andreu Chéniera z 1. dejstva rovnomennej opery
Prestávka 20 min.
1. Franz Lehár: Zem úsmevov, predohra k operete
2. Franz Lehár: Dein ist mein ganzes Herz, pieseň Princa Su-Čonga z 2. dejstva operety Zem úsmevov
3. Emmerich Kálmán: Zwei Märchenaugen, pieseň Mistra X. z 1. dejstva operety Cirkusová princezná
4. Johan Williams: Superman-March z filmu Superman
5. Ennio Morricone: E più ti penso z filmu Vtedy v Amerike
6. Ennio Morricone: Nella fantasia z filmu Misia
7. Hans Zimmer: Nelle tue mani z filmu Gladiátor

Jonas Kaufmann

Jonas Kaufmann, nazývaný ako „najväčší tenor na svete“ (The Telegraph), stvárnil viac ako 70 rolí v popredných svetových operných domoch. The New York Times napísal „čistejšie vrchné tóny, zmes mužnosti a nežnosti v jeho speve,“ a ocenil jeho „rafinované muzikantstvo“. Nie je len skvelý hlasový technik, jeho výkony sú oceňované aj pre ich dramatický vplyv: „Stelesňuje každú rolu s takou zaangažovanosťou, že diváka núti myslieť si, že to je poslednýkrát, čo prezentuje dané dielo.“ (Telerama). Kaufmann, jeden z najväčších súčasných interpretov repertoáru Lieder, je veľmi žiadaný aj na koncertoch. Jeho vystúpenia a nahrávky mu priniesli viacero ocenení vrátane jedenástich ocenení ECHO/OPUS Klassik, „Spevák roka“ ako ho označujú viaceré periodiká o klasickej hudbe vrátane Opernwelt, Diapason a Musical America. Bol pasovaný za rytiera l'Ordre de l'Art et des Lettres a bol vymenovaný za člena Bayerischer Maximiliansorden. V roku 2022 bol vymenovaný za rakúskeho Kammersängera, v roku 2024 získal Rad čestnej légie. V minulej sezóne sa Kaufmann medzi inými predstavil v Bavorskej štátnej opere (Peter Grimes a La Fanciulla del West), vo Viedenskej štátnej opere (Andrea Chenier a Aida), opere v Zürichu (Tosca), v milánskej La Scale (Andrea Chenier), v neapolskom Teatro San Carlo (Die Walküre) a Royal Opera House v Londýne (Werther). Svoju dlho očakávanú rolu predstavil aj ako Tannhäuser na Velkonočnom festivale v Salzburgu. Pri príležitosti stého výročia festivalu koncertoval Kaufmann v Arena di Verona spolu so Sonyou Yonchevovou a Ludovicom Tézierom.

Začiatkom novej sezóny predstavil s Helmutom Deutschom a režisérom Clausom Guthom v Park Avenue Armory v New Yorku špeciálny projekt: Doppelgänger - inscenovanú interpretáciu Schubertovho Schwanengesangu. Po sérii Otello a novej inscenácii Turandot vo Viedenskej štátnej opere uviedol Kaufmann prvé dejstvo Die Walküre na koncoročných koncertoch s Berlínskou filharmóniou a Kirillom Petrenkom, sériu koncertov (The Sound of Movies) v Baden-Badene, Prahe, Neapole a Wiesbadene, nové inscenácie La Gioconda na Velkonočnom festivale v Salzburgu a v Teatro San Carlo v Neapole, predstavenia Aidy a Toscy v Bavorskej štátnej opere a Andrea Cheniera v Kráľovskej opere. Plánované vystúpenia do konca sezóny zahŕňajú koncerty 2. dejstva Tristana a Izolda v Gstaade a Baden-Badene. Hlas, ktorý vyniká v širokej škále repertoáru, získal uznanie za stváranie francúzskych, nemeckých a talianskych úloh, ako aj za výkon v recitáli. K výnimočným roliam patria Don José, Werther, Don Carlo, Otello, Andrea Chenier, Maurizio, Lohengrin, Parsifal a Florestan, ktoré stvárnil v koncertných domoch ako Teatro alla Scala, Covent Garden, Bayerische Staatsoper, Metropolitná opera, Opernhaus Zürich, Opéra national de Paris a Wiener Staatsoper. Vydal viacero nahrávok, ktoré zahŕňajú aj rôznorodý repertoár, vrátane operného repertoáru, Lieder, operety a ďalšie. Jonas Kaufmann, rodák z nemeckého Mníchova, kde absolvoval vokálne štúdiá na Hochschule für Musik und Theater München, navštevoval aj majstrovské kurzy u Hansa Hottera, Jamesa Kinga a Josefa Metternicha. Počas prvých rokov na javisku v Štátnom divadle v Saarbrückene pokračoval v tréningu u Michaela Rhodesa v Trieri.

Jochen Rieder

Teatro alla Scala, Carnegie Hall a frankfurtská Alte Oper – Jochen Rieder je pravidelným hosťom mnohých popredných svetových operných domov a koncertných sál, spolupracuje s niektorými z najobdivovanejších sólistov a orchestrov súčasnosti.

Maestro Rieder, nadšený umelec široko uznávaný najmä pre svoju prácu s nemeckým a talianskym repertoárom, zastrešoval kritikmi uznávané predstavenia a CD produkcie po celom svete.

Pravidelne spolupracuje s niektorými z najväčších spevákov súčasnosti, ako sú Peter Seiffert, Waltraud Meier, Leo Nucci, Agnes Baltsa, Jonas Kaufmann, Renée Fleming, Nina Stemme, Thomas Hampson, José van Dam, Matthias Goerne, Matti Salminen a Michael Volle. V priebehu rokov sa vytvorilo dlhé a intenzívne hudobné partnerstvo s tenoristom Jonasom Kaufmannom.

Spoločne vystúpili v Royal Festival Hall v Londýne, Barbican Centre, Philharmonie of Berlin, Laeishalle Hamburg, Philharmonie of Munich, Stuttgart Liederhalle, Baden-Baden's Festspielhaus, viedenskom Konzerthaus, KKL Lucern, Théâtre des Champs-Élysées v Paríži, Essen Philharmonic Hall, Palais des Beaux-Arts v Bruseli, Peralada Festival, Seoul Arts Center v Južnej Kórei, Menuhin-Festival Gstaad/CH, Royal Opera House Muscat/Oman, Konzerthaus Dortmund, Alte Oper Frankfurt, Opera v Sydney/Austrália, Movistar Arena Santiago de Chile/Južná Amerika, Teatro Real Madrid, Schlossfestspiele Regensburg, Čajkovského konzervatóriu v Moskve, Concertgebouw Amsterdam, Osaka Festival Hall, Suntory-Hall Tokyo, Waldbühne Berlin, Schleswig-Holsteinskom hudobnom festivale, Carnegie Hall v New Yorku, Elbphilharmonie Hamburg a Arena di Verona.

Diriguje množstvo renomovaných orchestrov, vrátane Kráľovskej filharmónie, Orchestra Filarmonica della Scala Milano, Londýnskych filharmonikov, Rundfunk-Sinfonie-Orchester Berlin, Bruckner Orchestra Linz, RAI Symphony Orchestra, Symfonického orchestra Prahy, Residentie Orkest The Hague a BBC Symphony Orchestra.

Slovenská filharmónia

bola založená v roku 1949. Pri jej umeleckom zrode stáli dve významné osobnosti medzinárodného hudobného života V. Talich (1949 – 1952) a L. Rajter (1949 – 1976). Na umeleckom profilovaní orchestra sa podieľali ďalší šéfdirigenti – T. Frešo, L. Slovák, L. Pešek, V. Verbickij, B. Režucha, A. Ceccato, O. Lenárd, J. Bělohávek, V. Válek, P. Feranec, E. Villaume a J. Judd. Od sezóny 2020/2021 zastáva post šéfdirigenta Daniel Raiskin.

Z množstva hosťujúcich dirigentov je potrebné uviesť osobnosti svetového mena ako J. Ferencsik, W. Rowicki, V. Smetáček, K. Ančerl, F. Konwitschny, A. Jansons, V. Neumann, H. Abendroth, A. Pedrotti, Sir E. Goossens, Sir M. Sargent, R. Benzi, K. Masur, Sir Ch. Mackerras, C. Zecchi, S. Baudo, C. Abbado, K. Sanderling, Z. Košler, R. Muti, K. Richter, K. Kondrašín, L. Segerstam, A. Lombard, S. Celibidache, T. Sanderling, O. Danon, M. Rossi, N. Järvi, K. Kobayashi, J. Svetlanov, M. Jansons, Ch. von Dohnányi, D. Kitajenko, O. Suitner, J. Conlon, V. Gergiev, A. Rahbari, F. Luisi, Sir Y. Menuhin, P. Schreier, V. Fedosejev, R. Weikert, M. Caridis, P. Steinberg, P. Keuschnig, T. Hanus, J. Hrůša, J. Valčuha, T. Netopil, I. Marin, P. Baleff, G. Pehlivanian, J. Märkl, I. Volkov, W. Marshall, E. G. Jensen, A. Buribayev a mnohí ďalší, ale i skladateľov-interpretov vlastných diel ako J. Martinon, K. Penderecki a A. Chačaturian.

Slovenská filharmónia realizovala množstvo nahrávok pre rozhlas, televíziu a hudobné vydavateľstvá OPUS, Supraphon, Panton, Hungaroton, JVC Victor, RCA, Pacific Music, Naxos a Marco Polo. Je pravidelným hosťom významných európskych hudobných pódíí a festivalov. V rámci svojich početných zahraničných zájazdov vystúpila v takmer všetkých európskych krajinách, na Cypre, v Turecku, USA a pravidelne hosťuje na koncertných turné v Japonsku, Južnej Kórei, Ománe a Spojených arabských emirátoch.

V roku 2023 bol orchester Slovenská filharmónia na turné v Japonsku s klaviristkou O. Sheps a violončelistom T. Sasanumom. Na konci roka absolvoval turné v Južnej Kórei s klaviristom Y. Sunwoom. Vo februári 2024 koncertoval s klaviristom L. Marušičom v Záhrebe a Maribore. V sezóne 2024/2025 orchester realizuje so šéfdirigentom D. Raiskinom niekoľko nahrávok z diel F. Schmidta, E. Dohnányiho a J. N. Hummela. Predstaví sa na otváracom koncerte Festivalu Špilberk a opätovne vystúpi na švajčiarskom festivale Murten Classics. K významným zahraničným aktivitám patria koncerty v Liederhalle Stuttgart, Kolínskej filharmónii a Dóme sv. Štefana vo Viedni. Slovenská filharmónia vystúpi aj na koncertoch v slovenských mestách (Piešťany, Ružomberok, Nitra) a sezónu ukončí na festivale v Českom Krumlove so svetoznáмым huslistom Maximom Vengerovom.

19:00, Námestie pred Pradiarňou 1900
vstupenky v sieti predpredaj.sk
koncert je s 20 minútovou prestávkou

INFORMÁCIE PRE NÁVŠTEVNÍKOV

Vážení návštevníci festivalu, chceme, aby ste si z festivalu odnášali iba krásne zážitky a odchádzali plní nadšených emócií. Chceli by sme, aby to bol sviatok noblesy a elegancie, ktoré nezažijete na iných druhoch umenia.

Festival je oslava, a teda aj koncerty sú slávnostnou udalosťou, a preto by sme svojim odevom mali vyjadriť svoju úctu k udalosti, ale aj umelcom.

- pokiaľ nie je dané inak, dress code festivalu je FORMAL, samozrejme odpovedajúce aj počasiu
- vyhradzuje si právo neumožniť vstup na podujatie v prípade nevhodného oblečenia
- odporúčame vám prísť taxíkom, alebo MHD, v prípade vlastného auta môžete parkovať v platenej zóne Nivy, alebo na platenom parkovisku hotela Apollo, OC Nivy
- otváranie brán je o 18.00 h alebo 1 hodinu pred začiatkom koncertu
- doporučujeme vám prísť s predstihom 30 minút, aby ste sa vyhli dlhému čakaniu
- po začatí podujatia budete usadení počas potlesku na dostupné miesta, aby ste nerušili ostatných návštevníkov
- pri uplatnení zľavy vás môžeme požiadať o preukázanie sa platným občianskym preukazom alebo dokladom oprávňujúcim na zľavu zo vstupného

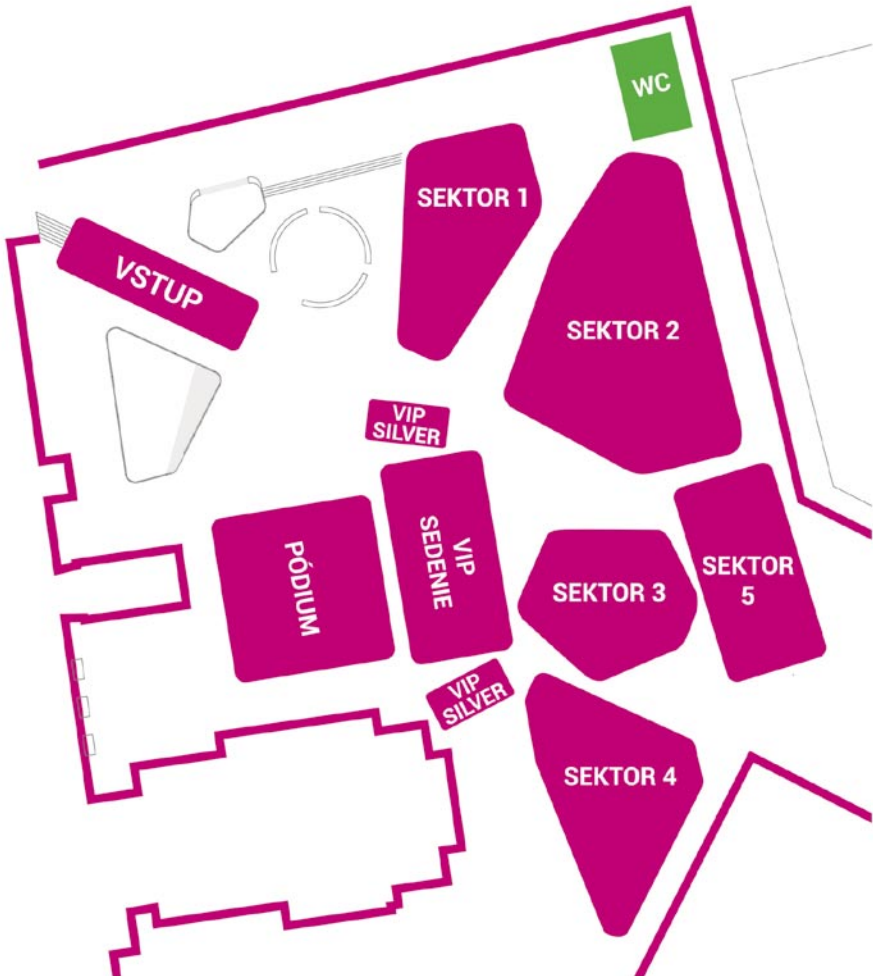
POČAS KONCERTU

- z úcty k umelcom a ostatným návštevníkom sa vyvarujte všetkých rušivých zvukov ako zvonenie telefónu, šušťania, hovorenia, šepkania atď.
- počas koncertu je zakázané fotografovať a vyhotovovať zvukové alebo audio záznamy, ktoré sú pre umelcov veľmi neprijemné a rušivé – vychutnajte si zážitok zo živého koncertu
- občerstvenie počas koncertu bude zatvorené, osviežiť sa môžete pred, po koncerte a počas prestávky

SERVIS

- ubytovanie: najbližší hotel k miestu konania je hotel Apollo
- toalety sú k dispozícii pre návštevníkov Pradiarne 1900 v areáli festivalu
- v prípade zlého počasia máme pre vás pripravené deky, ale aj pršíplášte,
- ZÁKAZ POUŽÍVANIA DÁŽDNIKOV

FESTIVALOVÁ MAPA

Všetkým priateľom, sponzorom a našim podporovateľom.
Ďakujeme, že je pre vás umenie dôležité,
bez vás by festival neexistoval.

ORGANIZÁTORI:

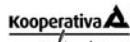

GENERÁLNY PARTNER:

HLAVNÍ PARTNERI:

PARTNERI:

HLAVNÝ MEDIÁLNY PARTNER:

- RÁDIO
- SLOVENSKO

MEDIÁLNI PARTNERI:

www.symfoniaumenia.sk